

GLOBE 2025

Impressies en realisaties

DGD-programma

Introductie

In 2025 bleef het GLoBe-programma investeren in **sterk lokaal bestuur** in Vlaanderen en in de partnerlanden. VVSG versterkte lokale besturen in hun aanpak van duurzame beleidskeuzes, burgerparticipatie, lokale economie, waterbeheer, voedselbeleid en afvalbeheer. De rode draad was **institutionele verankering**: ervoor zorgen dat opgebouwde kennis, werkwijzen en resultaten een vaste plaats krijgen in het lokale beleid en de dagelijkse werking. In het voorlaatste jaar van het programma en de gewijzigde context waarbij internationale samenwerking politiek en financieel onder druk staat, is dat essentieel.

De 12 stedenbanden tussen Vlaamse gemeenten en partnergemeenten in het globale zuiden en de samenwerking met 4 verenigingen van lokale besturen tonen daarin hun meerwaarde. Ze leveren **concrete resultaten** op, vertrekken vanuit **gelijkwaardigheid** en staan **dicht bij inwoners**. Lokale comités, technische diensten, vrouwen- en jongerenwerkingen en andere lokale structuren werden verder versterkt. **Zo kunnen lokale besturen in het globale zuiden resultaten op langere termijn vasthouden en verder uitbouwen.**

Ook in Vlaanderen stond verankering centraal. Via twee diepgaande SDG-trajecten met Vlaamse gemeenten en een brede ondersteuning van haar leden, gaf VVSG de nodige handvaten aan lokale besturen om de SDG's in hun beleid te integreren. Bij heel wat besturen vonden de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zo hun weg naar **de nieuwe meerjarenplanning**. Duurzame keuzes hebben daardoor een structurele plaats in het lokale beleid in Vlaanderen.

2025 in cijfers

Een greep uit de resultaten

De tussentijdse evaluatie van GLoBe bracht in 2025 **153 significante veranderingen** in kaart binnen enerzijds het **België-programma** en anderzijds in de **16 partnerschappen** in het Globale Zuiden. Hiervoor werd de methode **Outcome Harvesting** gebruikt.

België: VVSG-brede SDG-werking

- **60%** van de Vlaamse gemeenten neemt de SDG's op in hun meerjarenplan 2026-2031 waardoor duurzaamheid een integraal deel wordt van hun dagelijkse werking.
  - **93** Vlaamse lokale besturen namen deel aan de Week van de Duurzame Gemeente, een lichte dalen ten opzichte van 2024: 111.
-

Benin

- **Toucountouna – Merelbeke-Melle:** Toucountouna investeerde in 13 lokale sensibiliserings- en inningsagenten. Daardoor nam de lokale belastinginning tegenover 2024 met 12% toe. De gemeente versterkt zo haar eigen capaciteit om lokale ontwikkeling steeds meer met eigen middelen te financieren.
-

Ecuador

- **Guaranda – Evergem:** 624 gezinnen werden bereikt in 6 Andesgemeenschappen doorheen de ondersteuning rond integraal waterbeheer. 11 waterbronnen werden gelokaliseerd en 36 watercomités opgericht wat het beheer van lokale watervoorziening aanzienlijk verbetert.
- **Susudel/Oña – Bierbeek:** de tevredenheid van de bevolking over de dienstverlening van de irrigatieraad Las Nieves Chilpa-

Susudel bereikte 77%. 44% van de water- of irrigatiecomités worden voorgezeten door een vrouw.

Nicaragua

- **Santo Tomás – Mol:** meer dan 70% van de bevroagde producenten gaf aan dat hun beheer verbeterde dankzij het programma. Die professionalisering gaat samen met een zichtbare versterking van de lokale economie: meer ondernemingen werden geregistreerd, de gemeentelijke inkomsten namen toe en de afzet van lokale producten versterkte door onder andere de 'Feria del Quesillo', een markt met nationale bekendheid
- **Ciudad Dario – Lommel:** De intensieve ondersteuning van 50 producenten – waarvan de helft geleid door vrouwen – leidde tot een meer diverse productie, een sterkere organisatie, meer voedselzekerheid voor gezinnen en mogelijkheden voor bijkomende inkomsten. 130 producenten behaalden een certificaat rond pluimvee en varkens, verwerking, veevoederbereiding of ondernemersvaardigheden. Die kennis blijft lokaal verankerd en helpt producenten om nieuwe technieken zelfstandiger toe te passen, onder meer rond wateropvang, bodembescherming en agro-ecologische productie.

Senegal

- **Sokone – Zemst:** Sokone versterkte haar planning en opvolging rond afvalbeheer en lokale economie en betrok inwoners en wijkcomités nauwer. Inmiddels is 78% van de huishoudens aangesloten bij de afvalophaling, wat bijdraagt aan een schonere en gezondere leefomgeving. Het aantal door de gemeente ondersteunde economische initiatieven steeg van 20 naar 53, waardoor meer jongeren en vrouwen kansen kregen om lokaal inkomen te verwerven en economische activiteiten uit te bouwen.
- **KeMoPoDi – Deinze-Lievegem:** Keur Moussa, Pout en Diender bouwen met steun van GLoBe aan een structurele intergemeentelijke samenwerking rond afvalbeheer. De drie gemeenten namen hiervoor formele beslissingen en financierden in 2025 al 40% van hun afgesproken eigen bijdrage, ondanks het feit dat de intercommunale juridisch nog niet volledig erkend was. In 15 dorpen en wijken is inmiddels

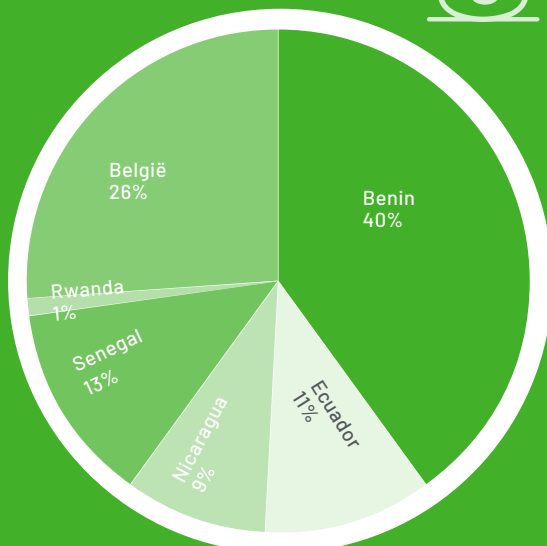
71% van de huishoudens aangesloten bij de afvalophaling; 85% van hen betaalt ook regelmatig. Dat geeft de lokale afvalcomités inkomsten om de dienstverlening zelf draaiende te houden en op termijn materiaal te vernieuwen. Vrouwen spelen daarbij een centrale rol: zij vormen met **87 van de 128 leden**, de meerderheid in de lokale afvalcomités.

- **Tambacounda – Sint-Niklaas:** tuinbouw- en pluimveeactiviteiten die door de gemeente gecoördineerd en gefaciliteerd worden, bereikten 401 producenten. Ze hadden een sterk bereik van vrouwen (96%) én er is aantoonbare inkomstencreatie: gezamenlijk genereerden ze meer dan 9 miljoen FCFA aan inkomsten.

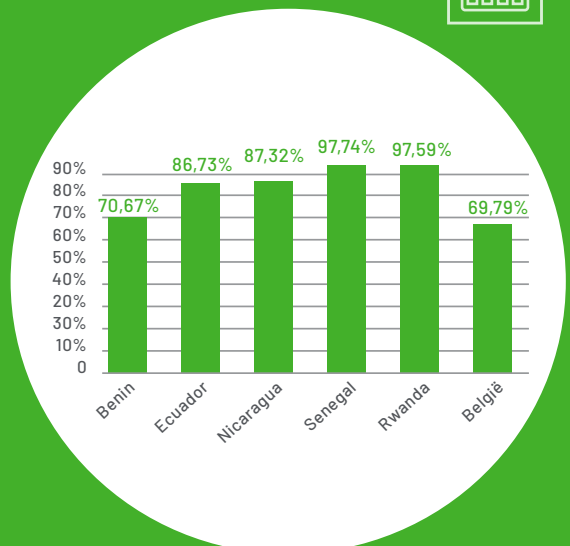

Ook in 2025 werd integriteit grondig opgevolgd:
geen integriteitsklachten

Verhouding verdeling GLOBe Budget 2025

Uitgavepercentage budget 2025

Uitdagingen

Rwanda: Door een politieke beslissing van de Rwandese overheid werd de samenwerking met de vereniging van lokale overheden van Rwanda, RALGA, in maart 2025 beëindigd. Daardoor kon de geplande studiereis naar België niet uitgroeien tot het voorziene vervolgtraject. De samenwerking met Rwanda leverde wel waardevolle lessen op over wederkerigheid, bestuurlijke verschillen, politieke risico's en het belang van veilige communicatie in internationale partnerschappen voor de betrokken partners.

Opportunities

- **België:** Na de lokale verkiezingen van 2024 werkten de Vlaamse lokale besturen in 2025 aan hun nieuwe meerjarenplannen. VVSG ondersteunde hen daarbij met provinciale infosessies, webinars, praktijkvoorbeelden en concrete instrumenten om de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) in die plannen te integreren. De aandacht verschoof zo van het louter opnemen van de SDG's naar het actief gebruiken ervan als kader voor beleidskeuzes, opvolging en samenwerking binnen de gemeente.
- **SDG-conferentie:** de internationale SDG-conferentie "Global Goals, Local Action" vond plaats op in september in Mechelen. Ze bracht Vlaamse lokale besturen, partners uit het Globale Zuiden en internationale stemmen samen rond de lokale vertaling van mondiale uitdagingen. De conferentie gaf politieke en internationale zichtbaarheid aan de rol van lokale besturen in duurzame ontwikkeling. 94 Vlaamse lokale besturen ondertekenden er de SDG-engagementsverklaring 'Globale Doelen, Lokale Actie'. Zo engageren ze zich om de globale duurzaamheidsdoelen te vertalen naar concrete lokale actie.
- **Ecuador:** een versterkte samenwerking tussen de actoren die actief zijn in waterbeheer werd verder benut als hefboom voor betere lokale watervoorzieningen. De ervaringen met de samenwerking tussen stedelijke en rurale waterdiensten, toonde hoe schaalvoordeel, technische kennis en afstemming tussen diensten bijdragen aan een betaalbare en duurzamere watervoorziening voor de inwoners van de gemeenten.
- **Senegal:** het lokaal technisch bureau dat integraal deel uitmaakt van de gemeente Tambacounda, "B3P", groeide verder als interne expertise cel voor beheer, monitoring en ondersteuning van landbouwprojecten. Die gemeentelijke verankering helpt om kennis, methodes en projectervaring binnen het lokaal bestuur te bewaren.

GLOBe, wat verandert er echt

Tijdens de tussentijdse evaluatie vroegen we partners niet alleen welke activiteiten ze hadden uitgevoerd, maar vooral wat daardoor veranderde. Dat was soms een moeilijke, maar waardevolle oefening. Samen brachten de partners 153 outcomes in kaart: kleine en grote veranderingen in gedrag, praktijken, relaties en de werking van lokale besturen. Gaandeweg verschoof de aandacht van activiteiten naar de effecten ervan: betere dienstverlening, meer betrokkenheid van burgers en lokale besturen die meer verantwoordelijkheid opnemen. De oefening maakte tegelijk zichtbaar dat een waardevolle activiteit niet automatisch bijdraagt aan sterker lokaal bestuur. Een project kan bijvoorbeeld de levenskwaliteit van inwoners verbeteren, terwijl de bijdrage aan goed lokaal bestuur minder duidelijk is. Net daarin ligt de meerwaarde van de evaluatie: ze helpt GLOBe om scherper te kijken naar de veranderingen die het programma teweegbrengt en om bewuster en impactgerichter te werken.

Evaluator tussentijdse evaluatie GLOBe

Lokale besturen geven internationale solidariteit een gezicht

Tijdens de SDG-conferentie benadrukte Sara Kinsbergen dat internationale solidariteit niet verdwenen is. Ze staat onder druk door besparingen, onzekerheid en zorgen dichtbij huis, maar mensen willen zich nog altijd inzetten wanneer ze zien dat hun engagement verschil maakt. Lokale besturen kunnen daarin een bijzondere rol spelen. Ze staan dicht bij hun inwoners en slaan tegelijk bruggen naar gemeenschappen elders in de wereld. Door contacten op te bouwen, verhalen te delen en samenwerking tastbaar te maken, geven ze internationale solidariteit een gezicht. Niet als iets abstracts of ver weg, maar als een samenwerking van bestuur tot bestuur en van gemeenschap tot gemeenschap.

Sara Kinsbergen, bijzonder hoogleraar Burgers en Ontwikkelingssamenwerking aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Pèrèrè vertaalt mondiale doelen naar lokale keuzes

In Pèrèrè, Benin, vormen de SDG's een leidraad voor het gemeentelijk beleid. In een gemeente met 61 dorpen helpen ze om lokale behoeften in kaart te brengen, prioriteiten af te wegen en die te vertalen naar het gemeentelijk ontwikkelingsplan. Inwoners krijgen daarbij zelf een actieve rol. Via participatief begroten bepalen dorpen mee welke investeringen voor hen het belangrijkste zijn. In Bonrou leidde dat onder meer tot de realisatie van een gezondheidscentrum.

"Dankzij GLOBe en de stedenband met Anzegem kunnen we deze aanpak beter organiseren en verankeren. We leren sterker plannen, inwoners betrekken en lokale initiatieven verbinden met het gemeentelijk beleid. Zo wordt goed lokaal bestuur tastbaar in het dagelijkse leven van mensen."

Voormalig burgemeester Pèrèrè, Benin, Abdoulaye Alassane Nouhoun

